

The Turkish Adaptation of the Scale that Effect Political and Social Participation

O. Nejat AKFIRAT*

Figen OK*

ABSTRACT. In this research a scale attempted to be developed on factors influencing civic and political participation. The scale is adapted on Flanagan, Syvertsen and Stout's political and civic participation approach and scale and cultural components were changed, new items representing Turkish culture were added. The initial form was administered to 550 university students (51.1% women; 48.5 % man). In the process of scale development explanatory and confirmatory factor analyses were performed and a reliability analysis was carried out. 16 factors were found that affecting political and civic participation. The final scale composed of 145 items. For reliability in terms of internal consistency was investigated. Results showed that subscales had internal consistency and subscales have high reliability.

Keywords: Participation, engagement, political participation, civic participation, predictors of participation.

* Dr., Ministry of Education, Turkey. E-mail: nejatakfirat@gmail.com

** Prof. Dr., Başkent University, Ankara, Turkey. E-mail: figen.cok@gmail.com

SUMMARY

Political and social involvement is a good indicator of contemporary societies, as well as individual development (Amnå, Ekström, Kerr, and Stattin, 2009). In the related literature, the researchers claim that, there are various factors affecting political and social involvement (Meadocroft, 1986; Chaffee and Kanihan, 1997; Mcleod, Sotirovic and Holbert, 1998; Oser, Ullrich and Biedermann, 2000; Münchmeier, 2000; Flanagan, Syvertsen and Stout 2007). Hence, the concept of political and social involvement is taken into consideration as a larger concept including lots of social and individual issues. In this current study, it was aimed to develop a scale in order to measure the factors affecting political and social involvement.

Method: For this study a measuring scale developed by Flanagan, Syvertsen and Stout (2007) from Pennsylvania State University in USA was chosen to measure political and social involvement. This scale was first translated into Turkish, and after a careful revision by experts, it was noticed that scale included some items which are meaningful for American society but not for Turkish society. Therefore, based on Flanagan and colleagues (2007) scale, a new scale was developed by eliminating cultural elements and adding some items specific to our culture. As a result, a new 200 item scale was developed based on Flanagan and colleagues (2007) scale. For developing this scale, for the validity the scale was submitted to the experts to take expert opinions. The experts were generally academicians from the field of measurement and evaluation and youth studies. In light of the expert opinions, some items were excluded from the scale and some new items were added.

The survey was first administered to 30 students. The feedback regarding to the scale's language and meaningfulness of the items was taken from the participants, and then the survey was prepared for its pilot implementation. To confirm the construct validity of subscales exploratory factor analysis was utilized. The final form of the scale includes 16 sub-scale and 181 items. The scale was administered to 350 undergraduate students. The reliability coefficient of the survey was determined as .50 which is the minimum value.

Participants: The research group involves 550 undergraduate students from different departments from different universities located in Ankara. The departments were; Computer engineering, sociology, psychology, psychological counseling and guidance, science teaching, mathematics teaching, political sciences, and elementary teaching. Before analysing the data, the responses from participants were examined. The participants who left empty at least 5% of all items were excluded from the total data set. Total of 20 participants surveys were excluded. Hence the analysis were carried out with 530 undergraduate students from the age range of 19–25.

Findings: In this research study, exploratory factor analysis, confirmative factor analysis, and internal consistency reliability analysis were done by 330 participants' survey results. The findings of these analysis were presented below.

1. Involvement Subscale (Political Involvement α :0.85, Social Involvement α :0.83): The total variance explained by two factors was 50% in this four-item subscale. The item-test correlations were changed between .57 and .87. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .99, AGFI: .98, CFI: .99, RMR: .004, and RMSEA: .034.

2. Involvement to the Decisions in Family Subscale (Decisions in Social Relationships α :0.85, Decisions in Daily Life α :0.79, Decisions for Future α :0.81): The total variance explained by three factors was 52% in this 10 item subscale. The item-test correlations were changed between .53 and .85. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .94, AGFI: .90, CFI: .91, RMR: .006, and RMSEA: .07.

3. Confidence Subscale (Confidence to the Political Foundations α :0.85, Confidence to the Non-Political Foundations α :0.56, Confidence to the Social Foundations α :0.535): The total variance explained by three factors was 55% in this 12 item subscale. The item-test correlations were changed between .56 and .87. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .95, AGFI: .92, CFI: .96, RMR: .03, and RMSEA: .005.

4. Civic Behaviors Subscale (Competence for Civic Action α :0.75, Political Voice α :0.66, Critical Consumer of Political Information α :0.76): The total variance explained by three factors was 54% in this 12 item subscale. The item-test correlations were changed between .63 and .87. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .96, AGFI: .94, CFI: .99, RMR: .02, and RMSEA: .026.

5. Assessments of Elected Officials and Government Subscale (Trustworthiness of Elected Officials α :0.79, Civic Accountability α :0.65, Unconditional Support for Government Policies α :0.64): The total variance explained by three factors was 52% in this 13 item subscale. The item-test correlations were changed between .53 and .82. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .93, AGFI: .89, CFI: .93, RMR: .06, and RMSEA: .070.

6. Involvement Expectation Subscale (Political Involvement Expectation α :0.82, Social Involvement Expectation α :0.60): The total variance explained by three factors was 53% in this seven item subscale. The item-test correlations were changed between .53 and .84. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .99, AGFI: .99, CFI: .99, RMR: .016, and RMSEA: .00.

7. Endorsement of Special Interest Groups Subscale (Endorsement of Social Interest Groups α :0.75, Endorsement of Political Interest Groups α :0.75): The total variance explained by three factors was 47% in this 10 item subscale. The item-test correlations were changed between .52 and .79. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .97, AGFI: .95, CFI: .99, RMR: .02, and RMSEA: .016.

8. Political Social Perception Subscale (Political Efficacy α :0.72, Trust to the Country α :0.87, Anger about Social Injustice. α :0.70): The total variance explained by three factors was 74% in this three item subscale. The item-test correlations were changed between .73 and .90. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .98, AGFI: .96, CFI: .99, RMR: .003, and RMSEA: .02.

9. Types of Citizen Subscale (Justice Oriented Citizen α :0.67, Personally Responsible Citizen α :0.77): The total variance explained by three factors was 58% in this nine item subscale. The item-test correlations were changed between .52 and

.84. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .96, AGFI: .93, CFI: .97, RMR: .025, and RMSEA: .062.

10. Parents Civic Engagement Subscale α :0.82: The total variance explained by three factors was 74% in this three item subscale. The item-test correlations were changed between .83 and .90. As a result of DFA; it was determined that, GFI: 1.00, AGFI: 1.00, CFI: 1.00, RMR: .000, and RMSEA: .000.

11. Political Conversations with Others Subscale (Communication with Parents about Politics α :0.81, Communication with Teachers about Politics α :0.73, Communication with Friends about Politics α :0.86): The total variance explained by three factors was 73% in this eight item subscale. The item-test correlations were changed between .52 and .90. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .97, AGFI: .92, CFI: .98, RMR: .062, and RMSEA: .069.

12. Values Subscale (Helping Others and Protecting the Environment α :0.85, Secure Employment α :0.85): The total variance explained by six factors was 69% in this eight item subscale. The item-test correlations were changed between .52 and .90. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .99, AGFI: .97, CFI: 1.00, RMR: .021, and RMSEA: .031.

13. Personal Beliefs Subscale (Concern about the Future α :0.60, Social Trust α :0.52): The total variance explained by three factors was 54% in this six item subscale. The item-test correlations were changed between .69 and .81. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .99, AGFI: .95, CFI: .99, RMR: .055, and RMSEA: .072.

14. Media Subscale (Overall Media Consumption α :0.70, Usefulness of Mainstream Media Outlets α :0.79, Trustworthiness of Media α :0.81): The total variance explained by three factors was 51% in this 15 item subscale. The item-test correlations were changed between .57 and .86. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .90, AGFI: .85, CFI: .86, RMR: .045, and RMSEA: .080.

15. School Climate Subscale (Open Classroom Climate α :0.82, Student Ownership α :0.82, Social Analysis α :0.84, Duyarlı Bir Topluluk Olarak Sınıf Classroom as a Caring Community α :0.85): The total variance explained by three factors was 61% in this 18 item subscale. The item-test correlations were changed between .60 and .89. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .93, AGFI: .90, CFI: .97, RMR: .058, and RMSEA: .039.

16. Personal Political Aspirations Subscale α :0.85: The total variance explained by three factors was 69% in this six item subscale. The item-test correlations were changed between .64 and .93. As a result of DFA; it was determined that, GFI: .99, AGFI: .96, CFI: 1.00, RMR: .035, and RMSEA: .050.

Discussion: In this research study, the purpose was to a new scale with regard to Turkish culture, by adapting Flanagan and colleagues (2007) political and social involvement scale. Flanagan and colleagues (2007) survey was developed for the students whose ages are between 12-18 years old. However in this study, the sample was designed for university students (19-25 years). In Flanagan and colleagues survey, there are items related to ethnical structure and religion of American society. Those items are not meaningful for Turkish culture so they were excluded from the survey.

According to the factor analysis results, it can be claimed that this survey is a reliable and valid survey for Turkish culture. The internal consistency of the survey was estimated by Cronbach alfa and it was determined between .52 and .87. These values indicated that the subscales are valid and reliable. The findings are consistent with Flanagan and colleagues (2007) findings from the survey.

It was aimed to combine all the subscales in one big scale affecting political and social involvement. This survey was composed of 16 subscale and 146 items. It might be seen that the implementation of the survey is difficult since it is long, but it might have an advantage because it measures all the constructs in one big scale. The sample of this study was restricted with university students. The larger samples can be utilized for further studies.

As a conclusion, the survey aiming to determine the factors for Political and Social Involvement is a valid and reliable survey and it can be implemented in Turkish culture.

Gençlerin Siyasal ve Toplumsal Katılımı Ölçeğinin Geliştirilmesi

O. Nejat Akfırat* Figen Çok**

ÖZ. Bu çalışmada, siyasal ve toplumsal katılıma etki ettiği düşünülen etmenlerin belirlenerek bir ölçek geliştirilmesi hedeflenmiştir. Flanagan, Syvertsen ve Stout (2007) tarafından geliştirilen ölçme aracındaki kültürel öğeler ayıklanıp, kültüre özgü yeni maddeler yazılarak ölçek uyarlanmıştır. Ölçek, üniversite öğrencisi olan toplam 550 katılımcıya (% 51,5'i kadın, % 48,5'i erkek) uygulanmıştır. Ölçeğin uyarlama çalışmasında açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Bu çalışmada alanyazında siyasal ve toplumsal katılıma etki edeceği kabul edilen 16 etmen belirlenmiş ve bu etmenleri kapsayacak 145 maddelik bir ölçek geliştirilmiştir. Ölçeğin güvenilirlik çalışması için iç tutarlılık katsayısı ile ölçeğin güvenilirliği hesaplanmıştır. Sonuçlar, alt ölçeklerin iç tutarlılığının yeterli olduğuna ve alt ölçeklerin yüksek güvenilirlik düzeyine sahip olduğuna işaret etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Katılım, siyasal katılım, toplumsal katılım, katılımın yordayıcıları.

* Dr., Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye. E-posta: nejatakfirat@gmail.com

** Prof. Dr., Başkent Üniversitesi, Ankara, Türkiye. E-posta: figen.cok@gmail.com

GİRİŞ

Siyasal ve toplumsal katılım, çağdaş toplum olmanın önemli bir göstergesi olduğu gibi bireysel gelişimin de bir alanı niteliğindedir (Amnå, Ekström, Kerr, ve Stattin, 2009). Katılımın özünde problemlili durumun hissedilmesi ve bu problem etrafındaki çoğunluğu da etkileyecek bir etkinlikte bulunulması yatar. Bireyler bu yolla kendi içlerinde bir dönüşüm yaşarlar ve problem çözmeye, karşıt görüşe saygı duymaya, ikna etmeye gibi konularda kazanımlara sahip olurlar. Birey için bu değişimin yanında toplumsal bir değişim de söz konusudur. Bir ulus, vatandaşların toplum etkinliklerine katıldığı ölçüde demokratiktir. Toplum veya yaşama katılabilmek için gerekli güven ve yetenek deneyimlerle, adım adım elde edilir (Hart, 1992).

Kapani (2003), siyasal katılımı, “toplum üyesi kişilerin, siyasal sistem karşısındaki durumlarını, tutumlarını ve davranışlarını belirleyen bir kavram” olarak tanımlamaktadır. Katılım davranışı, basit bir ilgiden yoğun eylemler dizisine kadar uzanan geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Toplumsal Katılım ise vatandaşların, kendilerini, çevresindekileri, içinde yaşadıkları küçük ve büyük toplulukları ve genel olarak ülkeyi ilgilendiren genel toplumsal sorunların çözümü ve iyileştirilmesinde rol alma etkinliklerini kapsamaktadır (Flanagan, 2004).

Toplumsal ve siyasal süreçlere katılımın artırılmasına yönelik bazı önlemlerin alınması ve düzenlemelerin yapılabilmesi için, ülkemizde siyasete ve toplumsal süreçlere katılan kesimin doğasının belirlenmesine yönelik, kapsamlı çalışmalar yapılması gerekmektedir. Gençlerin siyasal ve toplumsal süreçlere katılımını etkileyen siyasal, toplumsal ve psikolojik özelliklerin belirlenmesi ve ayrıca, gençlik döneminin en önemli gelişim görevlerinden olan siyasal ve toplumsal katılımın incelenmesi, gençlik araştırmaları ve eğitime yansımaları açısından önemli görülmektedir.

Siyasal ve toplumsal katılım tanımları incelendiğinde davranış, tutum, bilgi gibi pek çok örüntünün birleşimi olduğu görülmektedir. Bu nedenle siyasal ve toplumsal katılımın incelenmesi ve ölçülmesi oldukça zordur. Alan yazında siyasal ve toplumsal katılıma, aile, arkadaş grubu, okul, medya, vatandaşlık tutumları, güven, siyasal etkinlik, özyeterlik algısı gibi çok farklı etmenlerin etki ettiği ileri sürülmüştür (Meadocroft, 1986; Chaffee ve Kanihan, 1997; Mcleod, Sotirovic ve Holbert, 1998; Oser, Ullrich ve Biedermann, 2000; Münchmeier, 2000; Flanagan, Syvertsen ve Stout 2007). Dolayısıyla siyasal ve toplumsal katılım, pek çok toplumsal ve bazı kişisel unsurların birlikte incelendiği geniş bir çerçevede ele alınmaktadır. Bu çalışmada siyasal ve toplumsal katılıma etki eden etmenlerin belirlenmesi için, kültüre uygun bir ölçek uyarlanması hedeflenmiştir.

YÖNTEM

Katılımcılar

Araştırma grubunu, Ankara'daki ODTÜ, Hacettepe ve Ankara üniversitelerinin farklı bölümlerinde (Bilgisayar mühendisliği, Sosyoloji, Psikoloji, Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Fen Bilgisi Öğretmenliği, Matematik, Siyasal Bilimler, Sınıf Öğretmenliği) öğrenimlerini sürdüren üniversite öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamında kullanılan veri toplama araçları ön uygulamada 30 ve asıl uygulamada 550 olmak üzere, toplam 580 katılımcıya uygulanmıştır. Asıl uygulamadan elde edilen verilerin analizinden önce, katılımcıların veri toplama araçlarına verdikleri yanıtlar gözden geçirilmiştir. Bu inceleme sonucunda, ölçek maddelerinin çoğunu boş bırakan (en az % 5'ini) ya da merkeze kayma hatalarının gözlemlendiği toplam 20 kişi veri setinden çıkarılmıştır. Sonuçta analizler 19–25 yaşları arasındaki 550 üniversite öğrencisinden elde edilen verilerle gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılarına ilişkin demografik bilgiler

Değişkenler	Frekans	Yüzde	Anne		Baba	
			f	%	f	%
Cinsiyet						
Kadın	283	51,5				
Erkek	267	48,5				
Toplam	550	100,0				
Öğrenim Gördüğü Alan						
Sosyal Bilimler	297	54,0				
Fen Bilimleri	253	46,0				
Toplam	550	100,0				
Aile Eğitim Düzeyi						
Okuma Yazma Bilmiyor			52	9,4	15	2,7
Sadece Okur- Yazar			54	9,7	15	2,7
İlköğretim I. Kademe			273	49,7	215	39,1
Ortaöğretim (Lise)			108	19,7	160	29,1
Yükseköğretim/ Üniversite			63	11,5	145	26,4
Toplam			550	100,0	550	100,0

Katılımcıların yüzde 51,5'i kadın, yüzde 48,5'i ise erkektir. Katılımcıların yüzde 54'ü sosyal bilimler, yüzde 46'sı fen bilimleri alanında öğrenim görmektedir. Katılımcıların anne ve babalarının eğitim düzeyini bakıldığında; annelerin yarıya yakını (yüzde 49,7) ilköğretim mezunu, yüzde 19,7'si ortaöğretim mezunu, yüzde 9,4'ü okuma-yazma bilmiyor, yüzde 9,7'si okur-yazar ve yüzde 11,5'i üniversite mezunu olduğu belirlenmiştir.

Babaların yüzde 39.1'i ilkokul, yüzde 29'i ortaöğretim mezunu, yüzde 26.4'ü üniversite mezunu, yüzde 2.7'si okur yazar ve yüzde 2.7'si okuma yazma bilmemektedir.

İşlem

Araştırmada veriler, grup uygulaması şeklinde toplanmıştır. Veriler üniversite öğrencisi olan katılımcılardan üniversitedeki ders saatleri içinde dersin yürütücüsünün izni ve yardımıyla toplanmıştır. Gerekli durumlarda katılımcılara ek açıklamalar yapılmıştır. Katılımcılardan kimlik bilgileri istenmemiştir. Ölçeklerin uygulanması 45-60 dakika arasında değişmiştir. Araştırma verileri Ankara ilinde Ağustos 2009 - Nisan 2010 tarihleri arasında toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Çalışmanın ilk aşamasında konuyla ilgili olarak yapılan çeşitli araştırmalarda kullanılan ölçme araçları incelenmiştir. Alanyazın incelendiğinde katılıma etki eden etmenlerin bağımsız olarak incelendiği ölçeklerin var olduğu belirlenmiştir. Flanagan, Syvertsen ve Stout (2007) tarafından geliştirilen ölçme aracının, diğer araçlara göre daha fazla etmeni kapsadığı için araştırma amaçlarına hizmet edeceği düşünülmüştür. Sözü edilen ölçek setinin (Civic Measurement Models) 16 alt ölçeği olduğu ve katılımın doğasını belirlemeyi hedefleyen bir araç olduğu için bu aracın uyarlanmasına karar verilmiştir.

Öncelikle Constance A. Flanagan ile bağlantı kurulmuş ve ölçek kullanımıyla ilgili izni alınmıştır. Ölçeğin Türkçeye çevrilmesinin ardından dikkatli bir şekilde gözden geçirildiğinde, Amerikan toplumu için anlamlı olan ancak Türkiye için uygun olmayabilecek maddelerin olduğu gözlenmiştir. Ayrıca Flanagan ve arkadaşlarının geliştirdiği ölçek temelde 12-18 yaşlar arasındaki ergenlere yönelik iken bu çalışmada örneklem grubunu sadece üniversite öğrencileri oluşturmaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı Flanagan'ın ölçek setindeki kültürel öğeler ayıklanıp ve kültüre özgü yeni maddeler yazılarak ölçeğin uyarlanması kararı alınmıştır. Flanagan'ın ölçek seti 16 ölçekten oluşmaktadır. Likert tipi derecelendirilmiş ölçeklerde farklı tepki kategorileri bulunmaktadır. Sözü edilen ölçek esas alınarak 200 maddelik yeni bir ölçek seti oluşturulmuştur. Ölçek setinin uyarlama çalışmalarına başlanmış ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Ölçme ve Değerlendirme ve Eğitim Psikolojisi bilim dallarında görev yapan 6 öğretim üyesine görüş alınmak üzere yollanmıştır. Uzmanlardan gelen değerlendirmeler

doğrultusunda 19 madde ölçek setinden çıkarılarak 181 maddeden oluşan ölçek seti uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Ölçek setinin faktör yapısını belirlemek için her bir ölçek için Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve katılımcıların demografik özelliklerinin analizinde, frekans ve yüzde analizi SPSS 15.00 kullanılarak yapılmıştır. LISREL kullanılarak, faktör yapısı Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile sınıanmıştır. Ayrıca gözlenen değişkenlerle yol (path) analizi yapılarak ve uyum indekslerine bakılarak faktör yapıları yorumlanmıştır.

BULGULAR

Ön Uygulama

Orijinal ölçek setinin çevirisi ve kültüre özgü yeni maddelerin yazılmasının ardından 30 kişilik üniversite öğrencileri ile ön uygulaması gerçekleştirilmiştir. Uygulamadan önce gruba maddelerin dili ve anlaşılabilirliği ile ilgili geri bildirim vermelerinin beklendiği belirtilerek, değerlendirmelerini ölçeğin üzerine not etmeleri istenmiştir. Öğrencilerden elde edilen değerlendirmeler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmış, uzmanlık alanları ölçme - değerlendirme ve eğitim psikolojisi olan iki öğretim üyesinin görüşü alınarak 18 madde ölçekten çıkarılmıştır. Böylece 163 maddeden oluşan ölçek seti hazır hale getirilmiştir.

Asıl Uygulama

Asıl uygulama 550 üniversite öğrencisine uygulanarak veriler elde edilmiştir. Ölçeklerin AFA'ya uygun olup olmadığını anlamak amacıyla Kaiser Meyer Olkin (KMO) ve Bartlett testi yapılmıştır. Bu kapsamda KMO testi ölçüm sonucu .60 ve daha üstü, Bartlett küresellik testinin de istatistiksel olarak anlamlı olması gerekmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2001). Ölçeklerin yapı geçerliğini incelemek amacıyla her bir ölçeğe ayrı ayrı AFA yapılmış ve alt ölçeklerin boyutları belirlenmiştir. Ölçeklerin içtutarlılık anlamındaki güvenilirliğini kestirmek için Cronbach alfa hesaplama formülü kullanılmıştır.

1. Katılım Alt Ölçeği

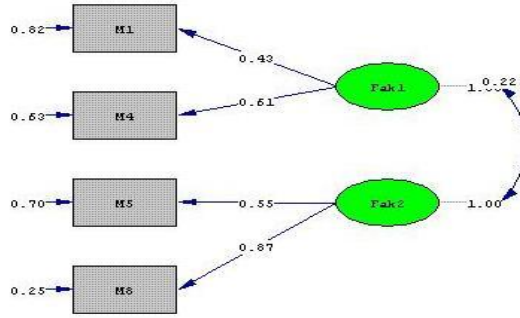
Ölçekteki 8 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .717 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (497.539 $p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 50'si iki faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde

34'ünü açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 2.730 ve 1.263 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar, “Siyasal Katılım” ve “Toplumsal Katılım” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 2.ve 6. maddelerin ölçekteki faktör yükleri .30'un altında olmasından dolayı ölçekten çıkarılmıştır. Kalan maddeler üzerinde analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .574 ile .870 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 3. ve 7. maddelerin modelden çıkarılmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler ölçekten çıkarılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 0,91, GFI: .99, AGFI: .98, CFI: .99, RMR: .004 ve RMSEA: .034 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Katılım alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; “Siyasal Katılım” alt boyutu için .85 ve “Toplumsal Katılım” alt boyutu için .83 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 4 maddelik Katılım alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

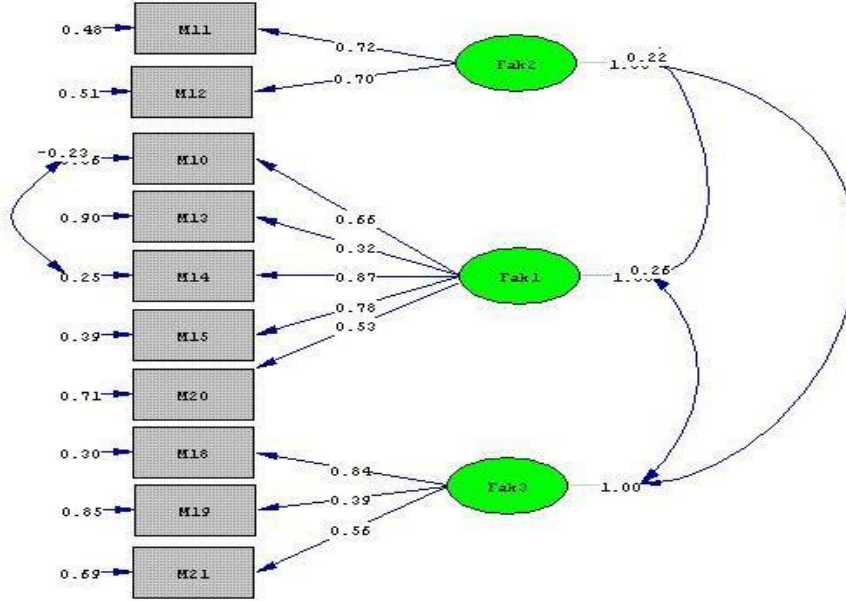
2. Ailede Kararlara Katılım Alt Ölçeği

Ölçekteki 12 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .702 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($750.533 p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 52'si üç faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 28'ini açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 3.061, 1.450 ve 1.232 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Sosyal İlişkilerdeki Kararlar”, “Günlük Yaşamdaki Kararlar”, “Geleceğe İlişkin Kararlar” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 16. ve 17. maddelerin faktör yükleri .30'un altında olmasından dolayı ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .525 ile .851 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 10. ve 14. maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 2.51, GFI: .94, AGFI: .90, CFI: .91, RMR: .006 ve RMSEA: .07 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 2. Ailede kararlara katılım alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; "Sosyal İlişkilerdeki Kararlar" alt boyutu için .85, "Günlük Yaşamdaki Kararlar" alt boyutu için .79 ve "Geleceğe İlişkin Kararlar alt boyutu için .81 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 10 maddelik Ailede Kararlara Katılım alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

3. Güven Alt Ölçeği

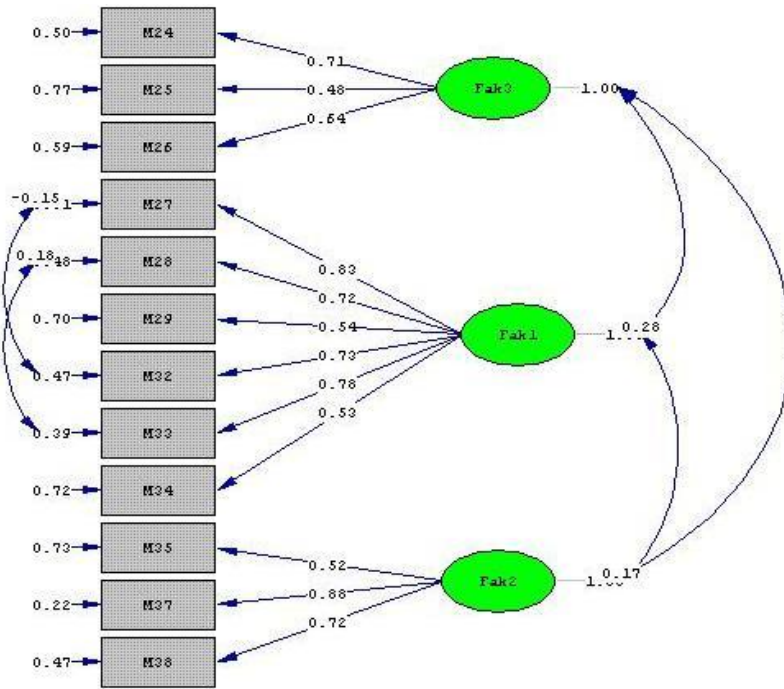
Ölçekteki 16 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .754 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($1.1264 p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 55'i üç

faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 26'sını açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 3.587, 1.550 ve 1.506 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Siyasal Kurumlara Güven”, “Siyaset Dışı Kurumlara Güven”, “Sosyal Kurumlara Güven” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 23, 30, 31 ve 36. maddeler, ölçekteki faktör yükleri nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .563 ile .865 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 32 - 28 ve 33 - 27. maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 1.62, GFI: .95, AGFI: .92, CFI: .96, RMR: .03 ve RMSEA: .005 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 3’de gösterilmiştir.

Şekil 3. Güven Alt Ölçeği Madde Faktör İlişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; “Siyasal Kurumlara Güven” alt boyutu için .85, “Siyaset Dışı Kurumlara Güven” alt boyutu için .56 ve “Sosyal Kurumlara Güven” alt boyutu için .53 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 12 maddelik Ailede Kararlara Katılım alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

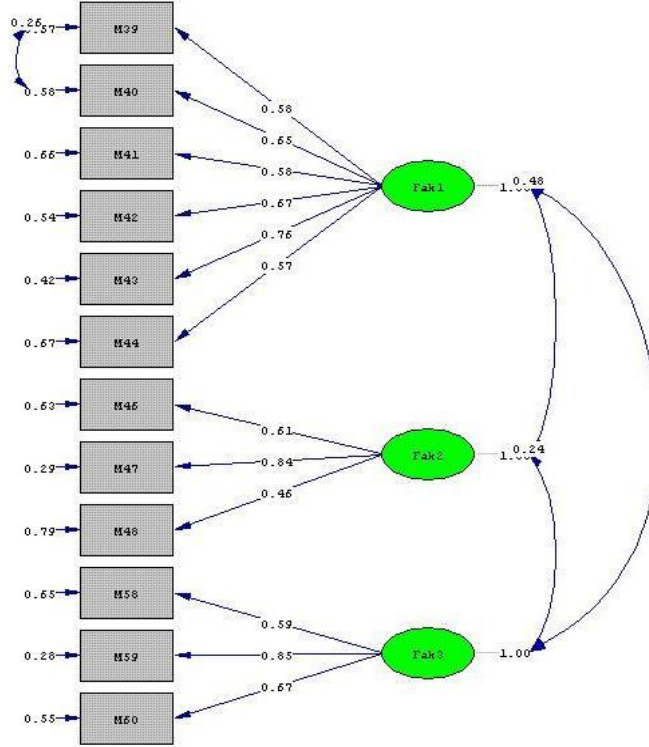
4. Vatandaşlık Davranışları Alt Ölçeği

Ölçekteki 13 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .797 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (1.1623 $p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 54'ü üç faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 31'ini açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 4.005, 1.660 ve 1.379 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Vatandaşlık Davranışı Eylem Yetkinliği”, “Siyasal Konularda Sesini Duyurmak”, “Siyasal Bilgilerin Eleştirel Tüketimi” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 45. madde, ölçekteki faktör yükü nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .634 ile .867 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 39. ve 40 maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 1.17, GFI: .96, AGFI: .94 ve CFI: .99, RMR: .02 ve RMSEA: .026 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 4'de gösterilmiştir.

Şekil 4. Vatandaşlık davranışları alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; “Vatandaşlık Davranışı Eylem Yetkinliği” alt boyutu için .75, “Siyasal Konularda Sesini Duyurmak” alt boyutu için .66 ve “Siyasal Bilgilerin Eleştirel Tüketimi” alt boyutu için .76 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 12 maddelik Vatandaşlık Davranışları alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

5. Seçilmiş Yetkililer ve Hükümete Karşı Tutumlar Alt Ölçeği

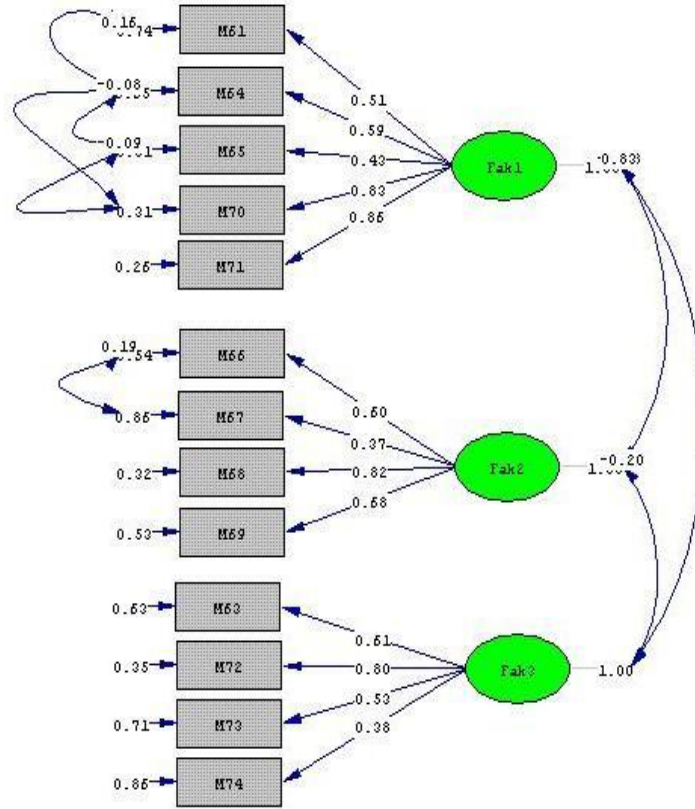
Ölçekteki 14 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .762 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (1.2803 $p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yaklaşık yüzde 52’si üç faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 22’sini açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 3.755, 2.163 ve 1.356 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Seçilmiş Yetkililerin

Güvenilirliği”, “Toplumsal Sorumluluk” ve “Hükümete Destek” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 62 numaralı madde ölçekteki faktör yükü nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .528 ile .816 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 65-64, 70-64, 70-65, 64-61 ve 67-66. maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 2.24, GFI: .93, AGFI: .89, CFI: .93; RMR: .06 ve RMSEA: .070 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 5’de gösterilmiştir.

Şekil 5. Seçilmiş yetkililer ve hükümete karşı tutumlar alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; “Seçilmiş Yetkililerin Güvenilirliği” alt boyutu için .79, “Toplumsal Sorumluluk” alt boyutu için .65 ve “Hükümete Destek” alt boyutu için .64 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 13 maddelik Seçilmiş Yetkililer ve Hükümete Karşı Tutumlar alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

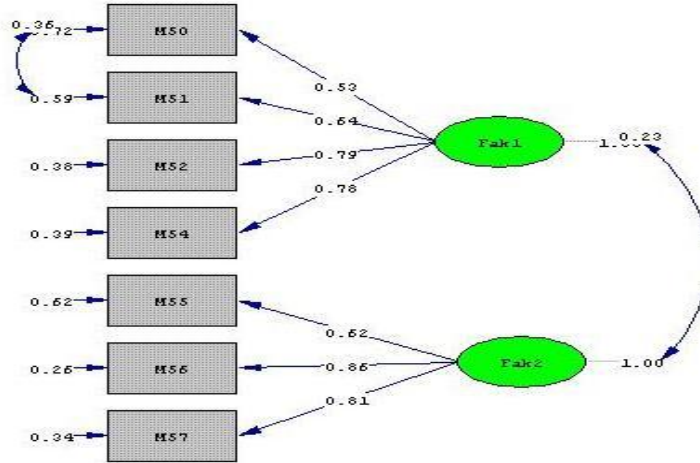
6. Katılım Beklentisi Alt Ölçeği

Ölçekteki 9 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .718 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (842.294 $p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 53’ü iki faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 29’unu açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 2.927 ve 1.861 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Siyasal Katılım Beklentileri”, “Toplumsal Katılım Beklentileri” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 49 ve 53 numaralı maddeler ölçekteki faktör yükleri nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .525 ile .844 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 50. ve 51. maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 0.45, GFI: .99, AGFI: .99, CFI: .99, RMR: .016 ve RMSEA: .000 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 6’da gösterilmiştir.

Şekil 6. Katılım beklentisi alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı “Siyasal katılım beklentileri” alt boyutu için .82 ve “Toplumsal Katılım Beklentileri” alt boyutu için .60 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 7 maddelik Katılım Beklentisi alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

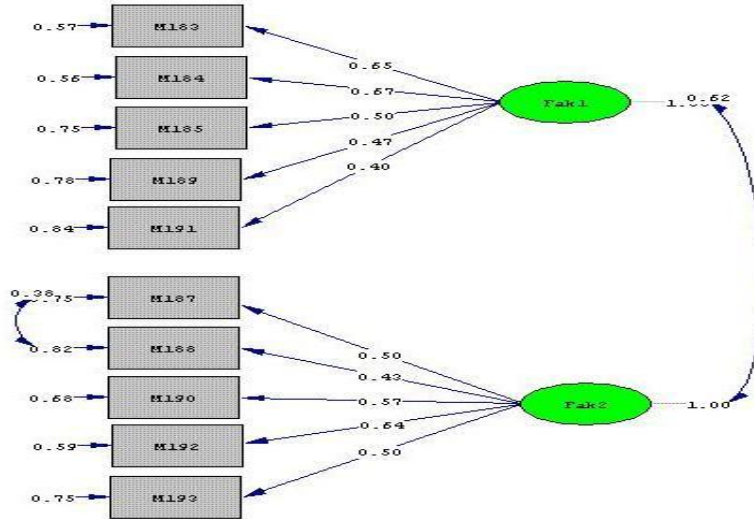
7. Özel İlgi Gruplarına Destek Alt Ölçeği

Ölçekteki 11 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .837 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (797.650 $p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 47’si iki faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 26’sını açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 3.575 ve 1.153 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Toplumsal İlgi Gruplarına Destek” ve “Siyasal İlgi Gruplarına Destek” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda ölçekteki faktör yükü nedeniyle 186. madde, ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .522 ile .791 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 188. ve 187. maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 1.06, GFI: .97, AGFI: .95, CFI: .99, RMR: .02 ve RMSEA: .016 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 7’de gösterilmiştir.

Şekil 7. Özel ilgi gruplarına destek alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; “Toplumsal İlgili Gruplarına Destek” alt boyutu için .75 ve “Siyasal İlgili Gruplarına Destek” alt boyutu için .75 olarak bulunmuştur.

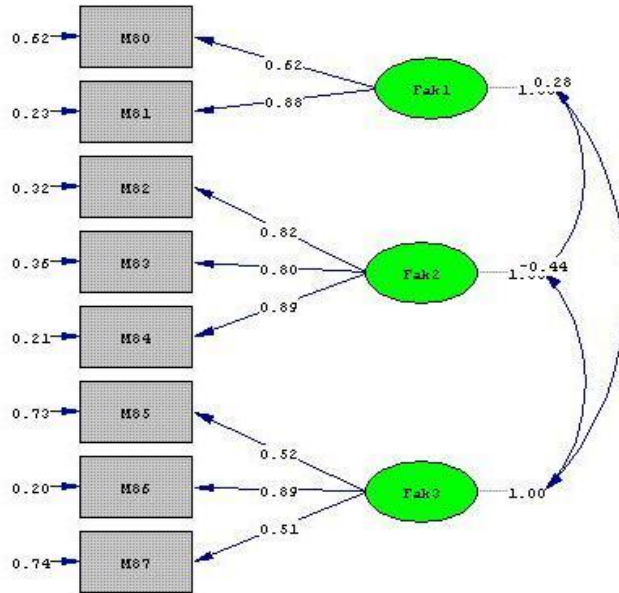
Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 10 maddelik Özel İlgili Gruplarına Destek alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

8. Siyasal Toplumsal Algı Alt Ölçeği

Ölçekteki 8 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .711 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (895.802 $p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 74’ü üç faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 30’unu açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 2.473, 2.377 ve 1.066 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Siyasal Etkinlik Algısı”, “Ülkeye Güven”, “Sosyal Adaletle İlgili Öfke” olarak adlandırılmıştır. Maddeler üzerinde, temel bileşenler analizi yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .732 ile .899 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 1.09, GFI: .98, AGFI: .96, CFI: .99; RMR: .003 ve RMSEA: .020 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 8’de gösterilmiştir.

Şekil 8. Siyasal/toplumsal algı alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı, “Siyasal Etkinlik Algısı” alt boyutu için .72, “Ülkeye Güven” alt boyutu için .87 ve “Sosyal Adaletle İlgili Öfke” alt boyutu için .70 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 8 maddelik Siyasal / Toplumsal Algı alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

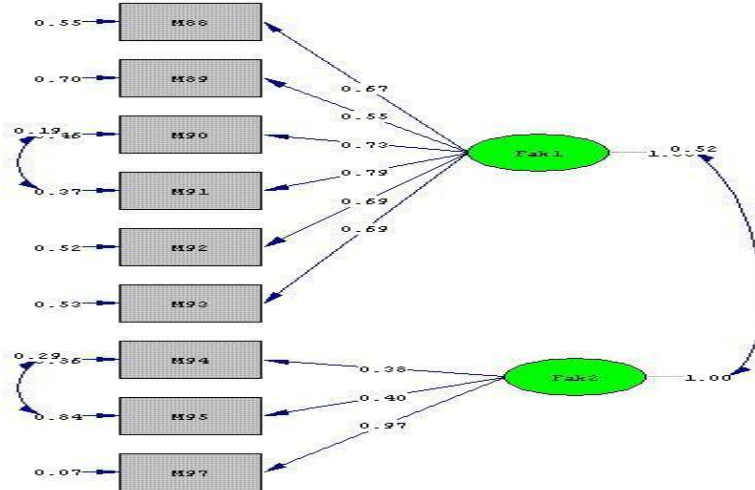
9. Vatandaşlık Tutumları Alt Ölçeği

Ölçekteki 10 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .856 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (925.375 $p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 58’i iki faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 37’sini açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 3.788 ve 1.402 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Adalet Yönelimli Vatandaş”, “Kişisel Olarak Sorumlu Vatandaş” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda ölçekteki faktör yükü nedeniyle 96 numaralı madde ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .522 ile .843 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 95. - 94. ve 91. – 90. maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 1.96, GFI: .96, AGFI: .93, CFI: .97, RMR: .025 ve RMSEA: .062 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 9’da gösterilmiştir.

Şekil 9. Vatandaşlık tutumları alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı, “Adalet Yönelimli Vatandaş” alt boyutu için .67, “Kişisel Olarak Sorumlu Vatandaş” alt boyutu için .77 olarak bulunmuştur.

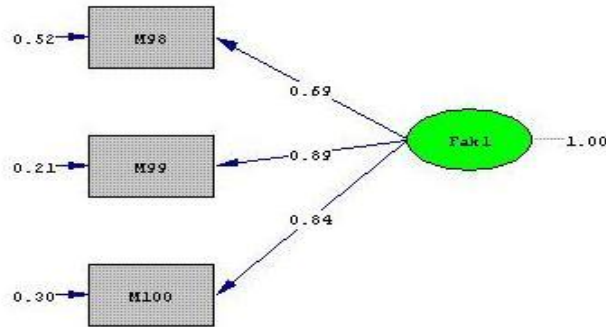
Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 9 maddelik Vatandaşlık Tutumları alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

10. Anababaların Toplumsal Katılımı Alt Ölçeği

Ölçekteki 3 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .696 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($370.120 p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 74’ü tek faktör tarafından açıklanmaktadır. Faktörün özdeğeri 2.217 olarak hesaplanmıştır. Maddeler üzerinde, temel bileşenler analizi yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .829 ile .897 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 0.00, GFI: 1.00, AGFI: 1.00, CFI: 1.00, RMR: .000 ve RMSEA: .000 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 10’da gösterilmiştir.

Şekil 10. Anababaların toplumsal katılımı alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı, .82 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 3 maddelik Anababaların Toplumsal Katılımı alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

11. Başkaları ile Siyasal İletişim Alt Ölçeği

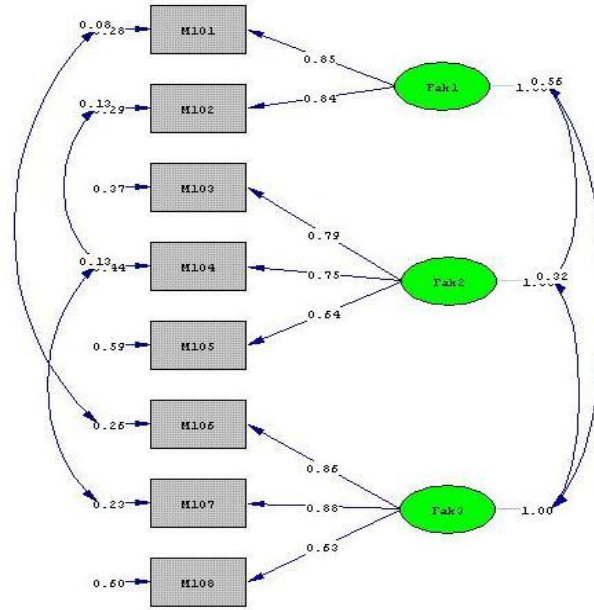
Ölçekteki 11 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .757 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($1.2173 p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 73’ü üç faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde

31'ini açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 3.710, 1.470 ve 1.392 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Ana Babayla Siyasal İletişim”, “Öğretmenlerle Siyasal İletişim”, “Arkadaşlarla Siyasal İletişim” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 109, 110 ve 111 numaralı maddeler, ölçekteki faktör yükleri nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .767 ile .896 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 106. – 101., 104. – 102. ve 107. – 104. maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 2.20, GFI: .97, AGFI: .92, CFI: .98; RMR: .062 ve RMSEA: .069 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 11’de gösterilmiştir.

Şekil 11. Başkaları ile siyasal iletişim alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; “Ana Babayla Siyasal İletişim” alt boyutu için .81, “Öğretmenlerle Siyasal İletişim” alt boyutu için .73 ve “Arkadaşlarla Siyasal İletişim” alt boyutu için .86 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 8 maddelik Başkaları ile Siyasal İletişim alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

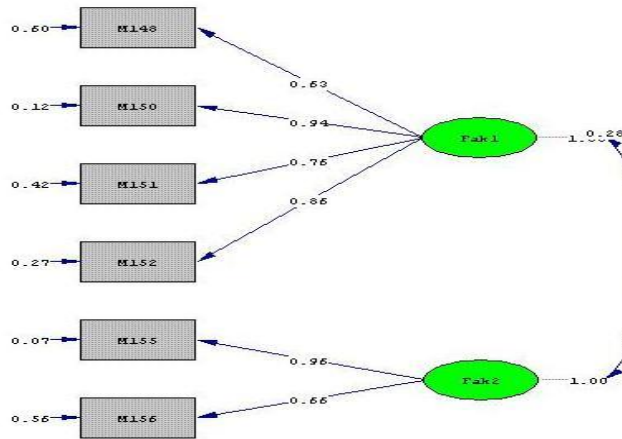
12. Değerler Alt Ölçeği

Ölçekteki 7 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .793 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (1.5373 $p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 69'u iki faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 48'ini açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 3.382 ve 1.451 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Başkalarına ve Çevreye Yardım” ve “İş Güvencesi” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 149. madde, ölçekteki faktör yükü nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .517 ile .895 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 1.24, GFI: .99, AGFI: .97, CFI: 1.00, RMR: .021 ve RMSEA: .031 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 12’de gösterilmiştir.

Şekil 12. Değerler alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; “Başkalarına ve Çevreye Yardım” alt boyutu için .80 ve “İş Güvencesi” alt boyutu için .75 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 6 maddelik Değerler alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

13. Kişisel İnançlar Alt Ölçeği

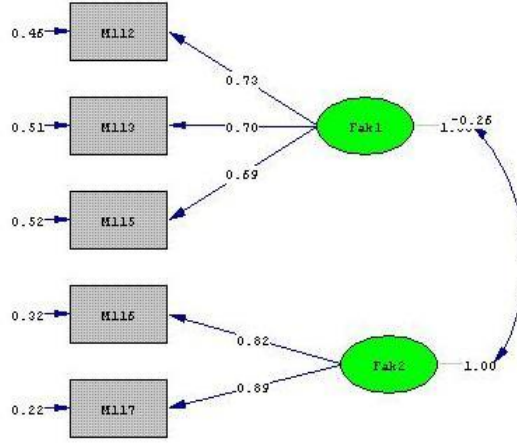
Ölçekteki 6 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .649 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (211.201 $p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 54’ü iki faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde

31'ini açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 1.959 ve 1.280 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Gelecek Kaygısı” ve “İnsanlara Güven” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 114. madde ölçekteki faktör yükü nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .686 ile .806 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 2.33, GFI: .99, AGFI: .95, CFI: .99, RMR: .055 ve RMSEA: .072 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 13’de gösterilmiştir.

Şekil 13. Kişisel inançlar alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı, “Gelecek Kaygısı” alt boyutu için .60, “İnsanlara Güven” alt boyutu için .52 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 5 maddelik Kişisel İnançlar alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

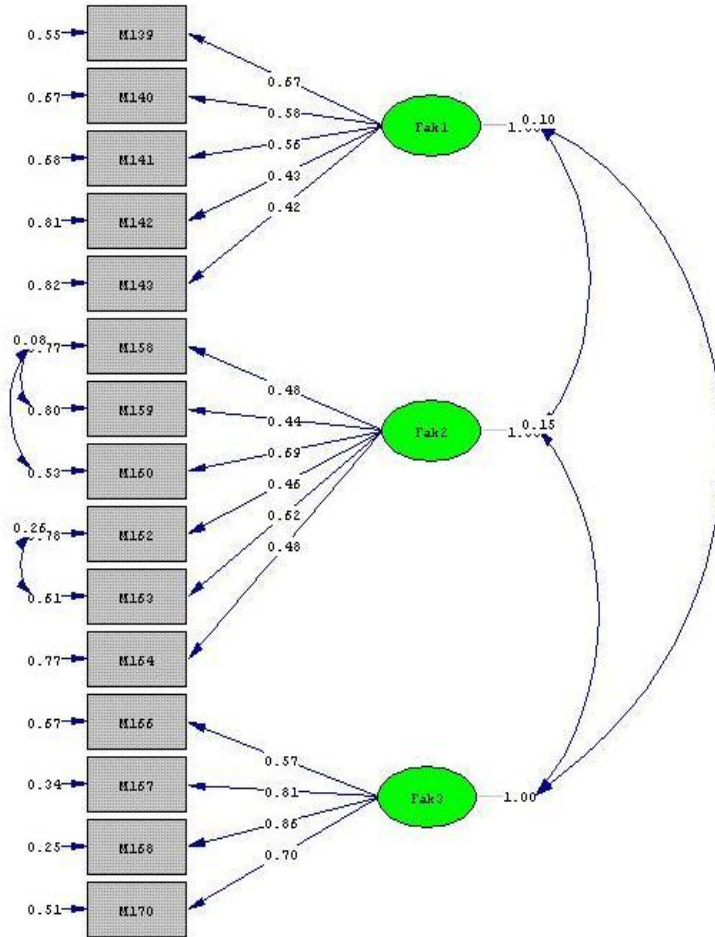
14. Medya Etkililiği Algısı ve Medya Kullanımı Alt Ölçeği

Ölçekteki 19 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .768 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($1.6833 p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 51’i üç faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 20’sini açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 4.211, 2.211 ve 1.711 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Genel Medya Tüketimi”, “Medya Türlerinin Yararlılığı”, “Medyanın Güvenirliği” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 157, 161, 165 ve 169. maddeler, ölçekteki faktör yükleri nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .571 ile .861 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 159. - 158. ve 160. - 158. maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 2.62, GFI: .90, AGFI: .85, CFI: .86, RMR: .045 ve RMSEA: .080 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 14’de gösterilmiştir.

Şekil 14. Medya etkililiği algısı ve medya kullanımı alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; “Genel Medya Tüketimi” alt boyutu için .70, “Medya Türlerinin Yararlılığı” alt boyutu için .79 ve “Medyanın Güvenilirliği” alt boyutu için .81 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 15 maddelik Medya Etkililiği Algısı ve Medya Kullanımı alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

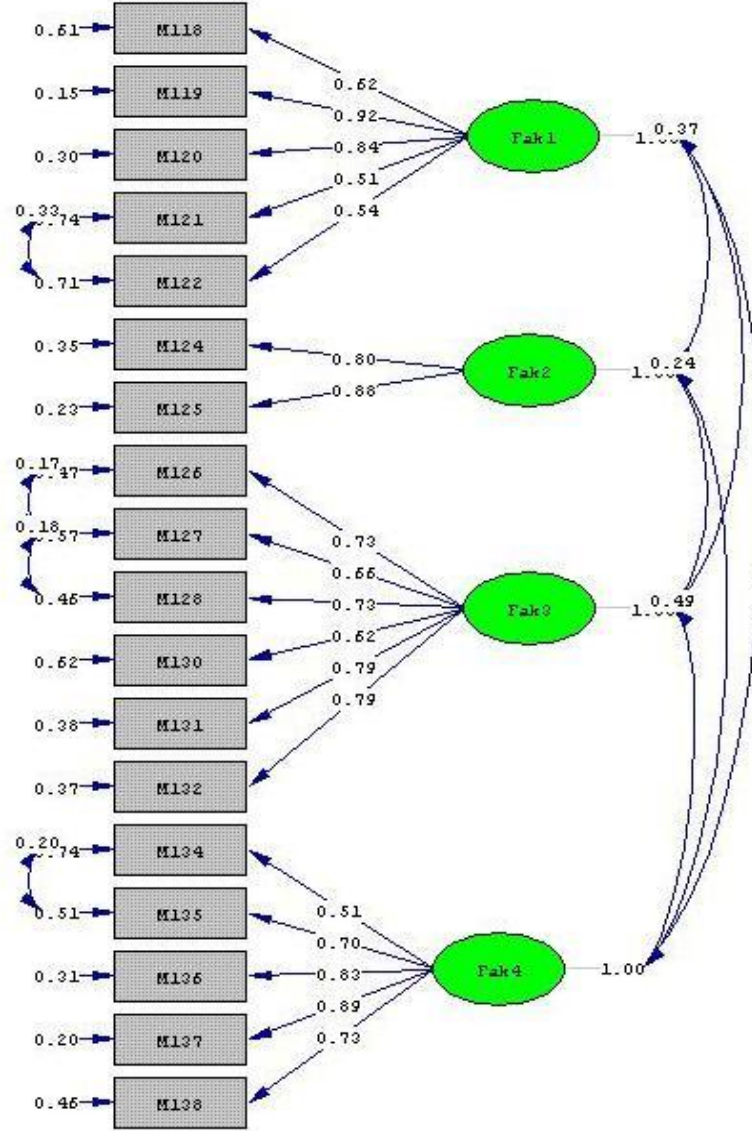
15. Okul İklimi Değerlendirmeleri Alt Ölçeği

Ölçekteki 21 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .865 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($3.1503 p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 61’i dört faktör tarafından açıklanmakta ve ilk faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 19’unu açıklamaktadır. Faktörlerin öz değerleri sırasıyla 6.830, 2.138, 1.648 ve 1.529 olarak hesaplanmıştır. Boyutlar; “Açık Sınıf İklimi”, “Okulu Sahiplenme”, “Okulda Toplumsal Çözümleme”, “Duyarlı Bir Topluluk Olarak Sınıf” olarak adlandırılmıştır.

AFA sonucunda 123, 129 ve 133. maddeler, ölçekteki faktör yükleri nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Analiz tekrar yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .600 ile .887 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 122. - 121., 128. - 127., 127. - 126. ve 135. – 134. maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 1.38, GFI: .93, AGFI: .90, CFI: .97, RMR: .058 ve RMSEA: .039 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 15’de gösterilmiştir.

Şekil 15. Okul iklimi değerlendirmeleri alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; “Açık Sınıf İklimi” alt boyutu için .82, “Okulu Sahiplenme” alt boyutu için .82, “Okulda Toplumsal Çözümleme” alt boyutu için .84 ve “Duyarlı Bir Topluluk Olarak Sınıf” alt boyutu için .85 olarak bulunmuştur.

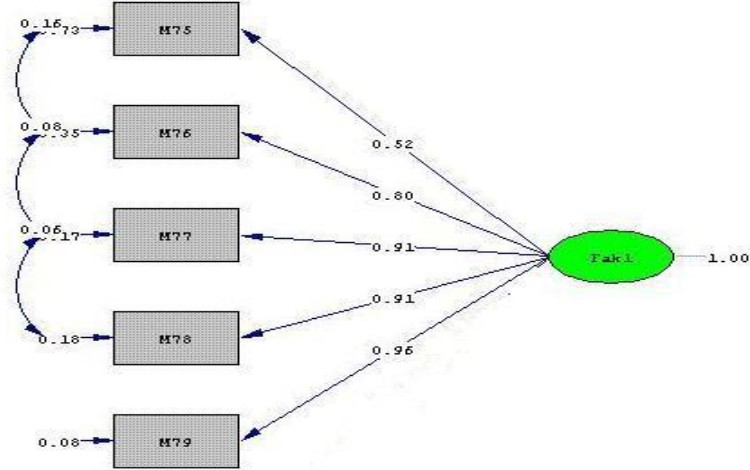
Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 18 maddelik Okul İklimi Değerlendirmeleri alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

16. Kişisel Siyasal Hedefler Alt Ölçeği

Ölçekteki 5 madde üzerinde yapılacak faktör analizi için, KMO değeri .882 olarak, Bartlett testi sonuçları da istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (1.5483 $p < .00$). Ölçeğin toplam varyansının yüzde 69'u tek faktör tarafından açıklanmakta ve bu faktör bu varyansın yaklaşık yüzde 69'unu açıklamaktadır. Faktörün özdeğeri 4.164 olarak hesaplanmıştır. Bu boyut; "Kişisel Siyasal Hedefler" olarak adlandırılmıştır. Ölçeğin maddeleri üzerinde temel bileşenler analizi yapılmış ve maddelerin madde-toplam korelasyonları .637 ile .932 arasında bulunmuştur.

DFA sonucunda 76. - 75., 77. - 76. ve 78. - 77. maddelerin hata varyansları arasında ilişki kurulmasının ki kare değerinde en fazla düşüşe neden olacağı belirlenmiştir. Bu maddeler için modifikasyon yapılmış ve analiz tekrarlanmıştır. DFA sonucunda; (X^2/sd) oranı: 1.63, GFI: .99, AGFI: .960, CFI: 1.00, RMR: .035 ve RMSEA: .050 bulunmuştur. Madde-faktör ilişkilerine ait katsayılar Şekil 16'da gösterilmiştir.

Şekil 16. Kişisel siyasal hedefler alt ölçeği madde faktör ilişkisi

Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .85 olarak bulunmuştur.

Tüm bu bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 5 maddelik Kişisel Siyasal Hedefler alt ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

TARTIŞMA

Siyasal ve toplumsal katılıma etki eden etmenleri belirlemek uzun yıllardır araştırmacıların ilgi konusu olmuştur. Alanyazında katılıma etki eden etmenleri araştırmaya yönelik birçok çalışma bulunmaktadır (Yates ve Youniss,1998; Flanagan, Faison, 2001; Albanesi, Cicognani, Zani, 2007; Zaff, Malanchuk, ve Eccles 2008; Hawkins, Letcher, Sanson, Smart ve Toumbourou, 2009). Bu çalışmada alanyazında siyasal ve toplumsal katılıma etki edeceği kabul edilen 16 etmen belirlenmiş ve bu etmenler alt ölçekler haline getirilmiştir.

Bu çalışmada Flanagan ve arkadaşları (2007) tarafından geliştirilmiş olan siyasal ve toplumsal katılımı belirleyen etmenleri belirlemeyi hedefleyen ölçek esas alınarak Türk kültürüne özgü yeni bir ölçek uyarlama hedeflenmiştir. Flanagan ve arkadaşlarının (2007) geliştirdiği ölçek 12-18 yaşa aralığındaki öğrenciler için hazırlanmıştır. Bu çalışmada katılımcı grubu olarak üniversite öğrencileri ele alınmıştır. Flanagan ve arkadaşlarının geliştirdiği ölçekte Amerikan toplumu için anlamlı olan Amerika'daki etnik yapı ve din vb. gibi konularla ilgili maddeler bulunmaktadır. Bu maddeler Türk kültürü için anlamlı olmadığı için geliştirilen ölçekten çıkarılmıştır. Bu tür kültürel öğeler içeren maddeler geliştirilen ölçekten çıkarılmış ve Flanagan'ın da onayı alınarak, orijinal ölçek esas alınarak yerel kültüre özgü bir ölçek oluşturulmuştur.

Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi sonuçları siyasal ve toplumsal katılıma etki eden etmenleri ölçmek için geliştirilen bu ölçeğin Türk kültüründe geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermiştir. Ölçeğin güvenilirlik çalışması için iç tutarlılık katsayısı ile güvenilirliğe bakılmıştır. Bu çalışmada iç tutarlılık değerleri 52 ile .87 arasında olduğu görülmektedir. Sonuçlar, alt ölçeklerin iç tutarlılığının yeterli olduğuna ve alt ölçeklerin yüksek güvenilirlik düzeyine sahip olduğuna işaret etmektedir. Bu bulgular Flanagan ve arkadaşları (2007) tarafından Amerika'da geliştirilen ölçeğin bulguları ile de uyumludur.

Bu çalışmada siyasal ve toplumsal katılıma etki eden etmenleri bir ölçek setinde toplamak hedeflenmiştir. Geliştirilen ölçek 16 alt ölçek ve 145 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin uzun olması uygulamayı zorlaştırır gibi görünmesine karşın, birçok özelliği tek ölçek içinde ölçüyor olması bir avantaj olarak görülebilir. Bu çalışmanın örneklemini üniversite öğrencileri ile sınırlı tutulmuştur. Bundan sonraki çalışmalarda diğer gençlik gruplarını da kapsayacak şekilde ele alınabilir. Ayrıca ölçeğin test –tekrar test güvenilirliğine ait kanıtların toplanması ve bu ölçme aracının toplumsal ve siyasal katılım davranışlarını yordama gücü, yordama geçerliliği çalışmaları ile de sınanmalıdır.

Sonuç olarak, Siyasal ve Toplumsal Katılıma etki eden etmenleri belirlemeye yönelik hazırlanan ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Albanesi C., Cicognani E., Zani B. (2007). *Sense of community, civic engagement and social well being in adolescence: an empirical study*, *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 17, 387-406
- Amnå, E., Ekström, M., Kerr, M., ve Stattin, H. (2009). *Political socialization and human agency : The development of civic engagement from adolescence to adulthood*. *Statsvetenskaplig Tidsskrift*, 111, 27-40.
- Chaffee, S. H., ve Kanihan, S. F. (1997). *Learning about politics from the mass media*. *Political Communication*, 14, 421-431.
- Flanagan C., Faison N. (2001), *Youth civic development: implications of research for Social Policy and Programs*, *Social Policy Report*, XV, 1, 3-14.
- Flanagan, C. (2004). *Volunteerism, Leadership, Political Socialization, and Civic Engagement*. Lerner, R. M., Steinberg L. (Edit.), *Handbook of Adolescent Psychology*. 2. Baskı, New Jersey.
- Flanagan, C., Syvertsen, A. K., Stout, M. (2007). *Civic Measurement Models: Tapping Adolescents' Civic Engagement*. *Circle Working Paper* 55. Pennsylvania.
- Hart, A. R. (1992). *Çocukların katılımı: Maskotluktan Yurttaşlığa. [Children's Participation: From Tokenizm to Citizenship]*. *Innocenti Denemeleri No: 4*, Ankara: UNICEF Türkiye Milli Komitesi.
- Hawkins, T. M., Letcher, P., Sanson, A., Smart, D.ve Toumbourou, J. W. (2009). *Positive development in emerging adulthood*. *Australian Journal of Psychology*, Vol. 61, No. 2, June 2009, pp. 89-99.
- Kapani, M. (2003). *Politika Bilimine Giriş*. Bilgi Yayınevi, 13. Baskı, Ankara.
- McLeod, J. M., Sotirovic, M. ve Holbert, R. L. (1998). *Values as sociotropic judgments influencing communication patterns*. *Communication Research*, 5.
- Meadovcroft, J. M. (1986). "Family Communication Patterns and Political Development The Child's Role", *Communication Research*, C.13, No.4.,
- Münchmeier, R. (2000). *Türkiye ve Avrupa'da Gençlik. "Almanya Örneğinde Modernizasyon Sürecindeki Gençlik."* Ofset Fotomat. Ankara.
- Oser, F., Ullrich, M. ve Biedermann, H. (2000). *Partizipationserfahrungen und individuelle Kompetenzen. Literaturbericht und Vorschläge für eine empirische Untersuchung zuhanden des Bundesamtes für Bildung und Wissenschaft (BBW)*. Fribourg.
- Tabachnick, B.G. ve Fidell L.S. (2001) *Using multivariate statistics*. Needham Heights: Allyn & Bacon.
- Yates, M. ve Youniss, J. (1998). *Community service and political identity development in adolescence*. *Journal of Social Issues*, 54, 495-512.
- Zaff, J. F., Malanchuk, O. ve Eccles, J. S (2008). *Predicting Positive Citizenship from Adolescence to Young Adulthood: The Effects of a Civic Context*. *Applied Development Science*, 12(1), 38-53.